

čokoľvek
by človek
sial,
to bude i žat'

Ga 6/7

4 1990
ročník XXII
živá! SLOVA

Žijeme v době, poznámené inflací slova, toho velikého daru, který Pán Bůh dal lidem. Zvýkli jsme si na to, že mohou být napsány sáhodlouhé statě a proneseny hodinové proslovы, které vlastně nic neříkají. Abychom se v té záplavě slov aspoň trochu vyznali, vymysleli jsme si hesla, která jsou stručná — ale ouha... i z nich se stávají fráze, ze kterých vychází obsah. Naštěstí ne vždycky.

Heslo v nadpisu, kterého jsme si určitě všichni mnohokrát všímali, mne osobně zarazilo a vyprovokovalo k zamýšlení. A tak by to asi mělo být. Volá k odpovědnosti, k uvědomělému a cílevědomému jednání, ke skoncování s platonickými úvahami a očekáváním na něco v mlhavé dálce a k využití příležitosti, která se přede mnou zcela konkrétně otevírá.

Každý z nás by se teď měl na chvíli zastavit. Jsme totiž všichni velkými dlužníky. Promítneme si na okamžik před očima svůj život.

Možná, milý příteli, věš už dávno, že máš dát do pořádku svůj vztah k Pánu Bohu a k lidem. Kdo

KDO, když ne MY KDY, když ne TEĎ

Jiný než právě ty má přijít s vyznáním své viny a s prosbou o odpuštění? Kdo jiný se má uchopit věrou nabízené ruky, kterou nám v Kristu podává sám Bůh? A kdy jindy, než dnes, kdy je k tomu příhodná doba? Zitra už může být pozdě!

Kdo jiný než my, draží bratří, má jít zvěstovat všechném, co s námi učinil Pán, kdo má jít navštivit nemocné, posloužit starším lidem, činit dobré všechném, zastat se těch, jimž se křividi, nasytit hladovějící, věnovat se lidem kolem nás, kteří potřebují pořozumění, soucit, sdílení?

A po tomto nezbytném zastavení by mělo následovat odvážné vykročení. S Boží pomocí a v očekávání na Jeho milost.

V tom jsem uslyšel hlas Panovníka: Koho poslušu a kdo nám půjde? I řekl jsem: „Hle, zde jsem, pošli mne!“ (Iz 6,8).

„Hle, nyní je čas přihodný, nyní je den spásy!“ (2K 6,2). tp

ZIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSFR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Ján Ostrolucký s redakční rady. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vydou. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vyčází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30. — Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšiřuje administrace. — Tisknou Ostravské tiskárny, státní podnik, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snižený poplatek za dopravu novin povolen SměS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohledací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

PRVORODENÝ

Starom zákone malo prvorodenstvo mimoriadny význam. Prvorodený nie lenža zaujal miesto po prípadnej smrti otca pokiaľ ide o náboženské úkony v rodine, ale mu aj prispadol dvojnásobný diel dedičstva (5M 21,17).

Prvorodení synovia, ako i prvorodení samci z domáčich zvierat, patrili Hospodinovi (2M 13,2). Mojžišov zákon toto pravidlo vysvetluje tým, že treba spomínať na záračné vyslobodenie izraelského národa z Egypta, keď anjel Hospodinov pobil Egypťanom všetko prvorodené (2M 12,12n). Pri obetiaciach sa však rozlišovalo medzi čistými a nečistými zvieratami. Napríklad za osliatko bolo treba obetovať jahňa alebo kozy, alebo sa mu zlomil väz (2M 13,13). Prvorodení synovia však boli zásadne využívaní. Má to určitý predobrazný význam zástupnej obeti Pána Ježiša Krista za nás, hriechov. On je tým Božím Baránkom, ktorý sníma hriech sveta i Vykupeľom. Jeho krv je tým najcennejším výkupným.

Prvorodenstvo znamenovalo mimoriadne Božie požehnanie. Bolo spravidla neprenosné a doživotné. V Písme sa však stretávame aj s prípadmi, keď sa „prvorodený“ stáva mladší syn. V tomto smere je príkladom zmena poradia medzi Ezavom a Jakobom — neskôr Izraelom. Izrael ako národ je nazývaný „prvorodeným Hospodinovým“ (2M 4,22 a inde). Omnoho významnejšia je však tá druhá zmena prvorodenstva medzi Izraelom a Cirkvou, ktorá zahrňa i pohanov, čo uverili v Pána Ježiša Krista.

Pán Ježiš je právom nazývaný „Prvorodený“. Nejde tu iba o skutočnosť, že sa Mária narodil ako prvý, ale Jeho prvorodenstvo spočíva predovšetkým v tom, že bol zasvätený Bohu, svojmu Otcovi a patrili Mu aj všetky výsadu prvorodeného.

Podľa Ko 1,15 je On prvorodený všetkého stvorenia. Toto miesto niektorí chybne vykladajú, že Pán Ježiš bol stvorený ako prvý. To v žiadnom prípade. Pán Ježiš nie je stvorený bytosť, ved' On je ten Silný Boh, Otec večnosti ... (Iz 9,6). Význam spočíva v tom, že pre Neho a cieľom Neho bolo všetko stvorené a všetko Ním stojí. Nie je teda prvý v rade, ale prvý je predovšetkým svojim významom.

Kristus je počiatok a prvorodený z mŕtvych (Ko 1,18; Zj 1,5). Vyzdvihuje sa tu Jeho vyvýšenosť, ktorá sa prejavila v Jeho zmŕtvychvstaní, aby bol vo všetkom prvý, prvotina, najdôležitejší, najvznešenejší zo všetkých zosnulých (1K 15,20). Je v tom úžasná nádej pre nás. Ak ako veriaci zomrieme, celkom iste budú naše telá vzkriesené ako ďalšie v poradí. Pán Ježiš bol prvý a my vstaneeme po Ním a budeme s Ním žiť navždy.

Podobne výraz „prvorodený“ v Žd 1,6 označuje vznešenosť a vyvýšenosť Syna, ktorý sa opäť vráti do sveta, kde bol prvorodený zo všetkých Božích synov. Právo synovstva patrí tým, ktorí sa stali skrzes Pána Ježiša Božími deťmi (R 8,29). V Kristovi sa sústredujú všetky práva, požehnania, výsady, ale i povinnosti toho, čo nazýva Starý zákon prvorodenstvom.

Podľa Žd 12,23 sme my, novozákonné veriaci, pristúpili k duchovne prvorodeným. Je to pre nás nesmierna pocta, ale i záväzok. Vážme si toto prvorodenstvo a nikdy ho nepredajme za nejakú „misu šošovice“ ani za slávu tohoto sveta. Nech nás blaží, že aj po celú večnosť budeme požívať požehnania prvorodených.

jk

PROČ EXISTUJÍ BRATRSKÁ SHROMÁŽDĚNÍ

V průběhu dějin opětovně vznikala hnutí, opírající se o Boží Slovo a upínající se vírou k Boží milosti, která se stala v Páně Ježíši Kristu. Výsledkem probuzeneckých hnutí minulého století jsou v našich zemích například sbory Bratrské jednoty baptistů a Církve bratrské.

A bratrská shromáždění (viz pozn. 1)? Ta jsou také částí hnutí, toužícího pokračovat podle vzoru novozákoní Církve. Z počátečního hloučku několika bratří a sester, scházejících se původně z různých křesťanských okruhů ke společnému čtení Božího slova a k slavení památky Pána Ježíše, se bratrská shromáždění rozšířila do mnoha zemí i kontinentů. Představují široké sborové spektrum, jsou ve značné míře misijně zaměřeny a rostou. Kde tomu tak není, ale projevuje se ochablost a různice, je to velká škoda. Když však Božím vedením již bratrská shromáždění zde jsou, měla by otázka správně znít: jak prožívat tu „první lásku“ k Pánu a bratrskou lásku ke spoluveršícím a tak plnit svěřenou úlohu?

Tuto úlohu bratrských shromáždění v mnohotvárnosti Božího díla současné doby lze vidět v následujících projevech (viz pozn. 2):
◎ Důvěra Bibli jako dokonale inspirovanému Božímu Slovu, úplnému a dostatečnému pro zvěst evangelia, pro učení, výchovu a sborový život (2Tm 3,16-17; 2Pt 1,21). Při dnes narůstajícím kritickém a volnomyšlenkářském přístupu na jedné straně a nadřazování vlastních „duchovních“ prožitků na straně druhé, je toto chápání Písem důležitým pří nosem.

K tomu patří i potřebné rozlišování textů podle toho, zda se týkají Izraele, Církve, či neobrácených lidí; zda přítomné doby nebo budoucích událostí, zda se určitý konkrétní výrok Písem již naplnil anebo zůstává ještě zaslíbením.

◎ S tím souvisí i trvalé očekávání druhého příchodu Pána Ježíše, a to jak pro vtržení Církve, tak i pro převzetí království na této zemi, což má mít svůj odraz v posvěceném životě i ve svědectví.

◎ Nesení svědectví o spasení, tak jak to pověděl apoštol Pavel: „nestydím se za evangelium Kristovo“. Je třeba lidem objasňovat, co Pán Ježíš pro každého znamená, aby se také osobně obrátili k Němu jako k jedinému prostředníku i zachránci. Toto poslání patří jak každému věřícímu jednotlivě, tak i společně celým sborům — třeba ve spojení s vyslanými misionáři. Zvláště v naší vlasti se v současné době otevírají nové možnosti, které je třeba s Boží pomocí moudře

využívat. Každý kdo uvěří je pak veden k tomu, aby se dal pokřtít ponořením do vody.

◎ Vědomí vzájemného spojení v Duchu svatém se všemi znovuzrozenými křestany (ale ne s jejich organizacemi) jako tělo Kristovo. Ve svazku s jedinou hlavou Pánem Ježíšem Kristem jsme navzájem všichni bratry (Mt 23,8).

◎ Z toho vyplývá touha zůstávat bez organizačních forem a bez rozlišování na „duchovní“ a „laiky“. Odpovědnost za nejrůznější oblasti života sboru má nést pokud možno mnoho údů církve, bratří a sester, biblicky určeným způsobem dle svěřených darů se správou starších (1Pt 4,10; 1K 12,4-31; R 12,1-16; 1Te 5,12; 1Pt 5,1-3).

◎ Podle přání Pána Ježíše a příkladu prvních učedníků bývá každou neděli sejítí kolem stolu Páně k slavení Jeho památky (Lk 22, 19-20; Sk 20,7). Kromě dalších shromáždění v průběhu týdne má právě toto sejítí být chvíli děkování a chvály Jemu, jak to očekává Otec (J 5,23); přiležitosti k zvěstování Jeho smrti (1K 11,23-26) i k pohledu na Jeho slávu (2K 3,18).

POZNÁMKY

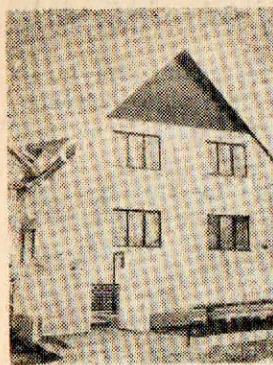
1) Označení „bratrská shromáždění“ je pro jejich charakter obvyklé v mnoha zemích, kde se samotný pojem „bratr“ užívá velmi zřídka. V důsledku dějinného vývoje v naší vlasti má jméno „bratrský“ mnoho společenství. Když bylo nutné shromáždění nějak označit, ukázalo se jako nejvhodnější slovo „křesťanské“, t. j. stejně jako byli pojmenováni když věřící v Antiochii (Sk 11,26). Řekne-li mi někdo, že je také křestan, ale římský nebo evangelický, tak mu rád odpovím: „Já jsem jen obyčejný křesťan, bez dalšího přídavného jména, protože patřím Pánu Ježíši Kristu, který je mým Zachráncem“.

2) Hovoříme-li o určitém charakteru nebo rysu shromáždění, není tím myšlena „tradice“ nebo lpění na zavedených zvyzcích. Nechceme si zakládat na nějaké domnělé (anebo i skutečné) přednosti, že něco snad děláme lépe než druzí — vždyť právě tam může být v pozadí slabina. Jde nám o cílevědomý život v poznání způsobu obecenství, kde vědomí vlastní úlohy a zodpovědnosti je spojeno s pokorou a vděčností. Vždyť Boží slovo nás vybízí, abychom znali a neopouštěli své shromáždění (Žd 10,24-25), užívali svůj dar ke službě (1Pt 4,10), plnili svoji svěřenou úlohu v nesení evangelia (1Te 1,5). Takto chápeme místo pro bratrská shromáždění v současné době s výhledem k uskutečnění Božího záměru s Církví až k „plnosti Kristově“ (Ef 4,11-13).

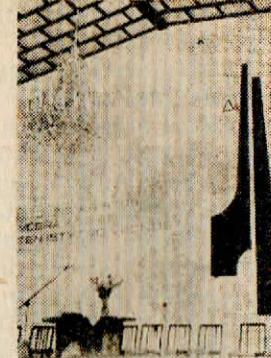
Ti bratři a sestry, kteří žili před námi, a na něž máme vzpomínat (Žd 12,1), nám zanechali vzácný odkaz. Ne nějaký soubor pokynů či pouček. Oni nás vedli k tomu, co sami dělali: k upřímnému a důkladnému zabývání se Božím slovem a k poslušnému životu výry. A právě tento cíl máme sledovat (Žd 13,7).

pz

◎ Kdo by chtěl tvrdit, že stačí v životě na všechno sám? I ti nejúspěšnější hrdinové potřebují zázemí, pomoc. Nikdo však nemá takovou záštitu a pomoc v nejtěžších chvílích života jako my (Ž 37,39-40).

NASA BUDÚCNOŠŤ

Pekné podtatranské prostredie a zborový dom v Batizovciach boli v dňoch 23. a 24. júna miestom obecenstva niekoľko stoviek veriacich ľudí a priateľov z celej našej vlasti. Predmetom tohto zdania bola NAŠA BUDÚCNOŠŤ podľa 1Te 4,13-18 a 2Pt 3,10-18. Pre domáci zbor bola táto konferencia zvláština tým, že práve pred 65 rokmi v Batizovciach na konferencii preberali podobný predmet o druhom prichode Pánovom.

Pripomenujeli sme si, že viac ako 300 odkazov Nového zákona potvrdzuje predmet našej nádeje: Pán Ježiš opäť príde! Jeho druhý príchod bude mať dve fáze: najprv príde pre svoju cirkev „do povetria“, nezostúpi viditeľne na zem, v druhej fáze príde viditeľne v sláve spolu so svojou cirkvou, aby ukončil dobu veľkého súženia, vykonal „súd nad národmi“ a započal slávne tisícročné kráľovstvo.

Písmo rozlišuje obdobia (eóny, veky) aj pojimami:

- **deň Ježiša Krista** (1K 1,8; 5,5; 2K 1,14; Fp 1,10; 2,16; Fm 18), ktorý zahrňuje obdobie od vytrhnutia cirkvi až po súdnu stolicu Kristovu,
- **deň Pánov** (Hospodinov) Iz 13,6; Jl 2,31; Mal 4,5; Sk 2,20; 1Te 5,2; 2Te 2,2; 2Pt 3,10; ZJ 6,17) — od doby súženia až po veľký biely trón,
- **deň Boží** (2Pt 3,12) — konečný súd a nové nebesia, nová zem.

My teda očakávame v nádeji príchod Pána Ježiša pre cirkev, pri ktorom duchovia vykúpených prídu s Ním, ich telá budú vzkriesené, žijúci znovuzrození ľudia budú v okamihu premenení a spolu so vzkriesenými a s Pánom budú vychvátení do miesta, ktoré Pán pripravuje pre svojich (J 14,3). Tento príchod nebude viditeľný pre ostatný svet, ktorý bude zaujatý tak, ako pred potopou — ľudia budú jest a pit, ženit sa a vydávať, kupovať a predávať. To úplne zaujme ich pozornosť, a tak si neuvedomia, že doba milosti sa skončila. Začne súd, veľké súženie, ktoré je opísané v knihe Zjavenia.

Pán Ježiš o svojom príchode pre cirkev počas pobytu na zemi temer nehovoril. Rozprával o svojom slávnom prichode na zem a o znameniacich, ktoré tento prichod budú sprevádzat. V podobenstvách pripomína, ako verný zostatok Izraela má byť pripravený na Jeho príchod, lebo pre nepripravených bude znamenat tragédiu. Budú podobní hospodároví, ktorí je v spánku okradnutý zlodajom.

Cirkev očakáva svojho Pána. Povzbudzujeme sa k tomu, aby sme prítomní dobu milosti využili:

- **na pastiersku službu**, ako verný služobník dávajúci čeladi pokrm včas a dobre pripravený (Mt 24,45), ved je mnoho tých, ktorí potrebujú v tejto dobe slová potešenia, napomenutia, radu k riešeniu životných problémov,

— **na život v pinosti Ducha**, aby sme mali svetlo života, aby sme chodili vo svete a neboli ako panny, ktoré si zdriemli a potom, keď ženských prichádzala, nemali oleja (Mt 25,1-13). Koľko je pri nás pôvrchnosti, telesnosti a ako potrebujeme zmocnenie Duchom Svätým práve v tejto dobe, keď nesieme svetu posolstvo evanjelia. Aké môže byť ovocie tohto posolstva, ak nie je doprevádzané mocou Božieho Ducha?

— **na využívanie darov Ducha v službe tomuto svetu**, k životu aktívнемu a nežit ako ten služobník, ktorý zakopal hrivnu a nič pre svojho pána nezískal (Mt 25,14-29). Stále platí výzva, aby sme **najprv** hľadali kráľovstvo Božie a jeho spravodlivosť a ostatné veci nám budú pridané.

Takýmto životom urýchľujeme príchod Božieho dňa, svedčíme, že milujeme Jeho slávny príchod. Ved On nemešká, ale čaká, keď posledná duša predzvadená pre dedičstvo v nebesiach, bude pripojená k cirkevi. Potom Otec pošle svojho Syna pre nás.

Svet prežíva obdobie revolúcii. Ľudia niečo hľadajú, pretože nie sú spokojní s prítomnosťou, ani výhľadom na budúcnosť. Ale je tu na zemi jeden ľud, ktorý sa netrápi nad otázkou budúcnosti, je to ľud Boží. Naša budúcnosť už započala od chvíle znovuzrodenia. Ved večný život, to je POZNANIE Boha-Otca i Jeho Syna. A mnohí z tohto Božieho ľudu milujú slávny príchod Pána, lebo milujú Jeho samého. Táto ich láska nie je vyvolaná vlastným prospechom, ale túžbou, aby bol oslavnený Pán, keď pride v sláve a poznajú Ho aj tí, ktorí Ho prebodli (Zj 1,7).

Žijú medzi nami ľudia, ktorých budúcnosť je vraj na tejto zemi. Hovorí sa, že jedna treťina žijúcich ľudí patrí ku kresfanom (podľa mena). Znovuzrozených ľudí, ktorí majú nádej na budúcnosť so svojím Pánom, je len asi 1 až 2 %. Apoštol Peter napísal o tom, aká je budúcnosť zeme a nebies, ktoré boli porušené zásahom satana a jeho anjelov. Ako prvý svet zahynul potopou, tak i tento svet zahynie — nie vodou, ale ohňom. V Božom Slove čítame o niekoľkých druhoch ohňa:

- a) **ohň prirodzený** — Peter sa zohrieval pri ohni v dome veľkňaza, keď Pána Ježiša v ňom vyšetrovali. Zohrieval sa spolu so svetom, s ľuďmi, ktorí boli pripravení Pána ukrižovať. Kto sa utieka k takému ohňu, môže zaprieť Pána ako Peter,
- b) **ohň Boží** (J 21,9), ktorý urobil Pán po vzkriesení pri Tiberiadskom mori. Učenenci boli nasýteni i potešení. Spravodlivosť Pána Ježiša znamená pre nás odpustenie a potešenie, ako vtedy pre učeníkov. Pri cudzom ohni sa nemusíme zohrievať,
- c) **ohň súdu** (2Pt 3,7), ktorý sa týka stvorených nebies a zeme. „Nebesia“ okolo našej zeme sú sídlom moci tmy (čierna magia, okultizmus, satanská cirkev ap.) a démonskej sily majú z nich prístup aj k ľuďom na zemi. Preto všetko porušené bude ohňom zničené,
- d) **ohň súdnej stolice Kristovej** (1K 3,13), pred ktorou prídu všetky Božie deti. Stane sa to po vytrhnutí cirkvi k Pánovi. Pôjde o odmenu za vernosť Pánovi, za obetavú službu. Ak sme na základ stavali zlato, striebro, drahé kamene, potom sa našej práce oheň nedotkne, ale ak bol nás život povrchný a získali sme iba drevo, seno, slamu, potom všetko zhori,
- e) **ohň večného odsúdenia** (Zj 20,10), ktoré je pripravené pre satana, jeho anjelov a pre všetkých, ktorí nebudú zapísaní v knihe života.

Niektoří kresfania hovoria, že človek pri smrti upadne do „spánku“ a prebudi sa až pri vzkriesení. Odvolávajú sa pritom na slová Pána Ježiša o spánku Lazarovom (J 11,11) a tiež i na 1Te 4,13-14. Tieto verše sa však vyzfahujú na spánok tela a nie ducha. To telo z hrobu bude „prebudené“ a nie duch. V starozákonnej dobe duchovná podstata človeka odchádzala do ríše mŕtvych a ako Pán Ježiš vysvetlil v príbehu o boháčovi a Lazarovi, obaja po smrti mali plné vedomie a teda neboli „v spánku“ ducha. Apoštol Pavel napísal, že má žiadost zomrieť

a byť s Kristom (Fp 1,23), nie zomrieť a „spasť“. Načo by bol s Kristom, keby sa nemohol rádovať v Jeho prítomnosti s plným vedomím?

Prežívame zvláštnu dobu. Tešíme sa zo slobody, ktorú máme, ale potrebujeme sa potešovať a napomínať pre život v svätom obcovani, v pokoji, v očakávaní svojho Pána. Dívame sa do slávy Pánovej a premieňaní sme na ten istý obraz (2K 3,18). Nenechajme sa uspať tým, že Pán Ježiš ešte dlho nepríde, lebo najprv musí prebehnúť prvá polovina doby súženia. Tako totiž hovoria tí, ktorí naplnenie slov Pavla z 1Tt 4,13-18 vidia v Zj 10,7. Tam je reč o „tajomstve Božom“ a o poslednej trúbe (siedmej). Pavel však hovorí o „trúbe Božej“ — nie anjela, o hlasie archanjela a o iných okolnostiach, aké budú pri súde, keď zatrúbi siedmy anjel. Nenechajme sa v očakávaní Pána oslabiť ani tým, že svet vchádza do pokoja a bezpečnosti. Zahynutie príde vtedy, keď bude pokoj a bezpečnosť (1Te 5,3). Aj Izrael bude „bývať bezpečne“ (Ez 83,8).

Ked toto všetko „vieme“, potom žime ako ľudia očakávajúci svojho Pána z neba. On príde skoro a rýchle. A úprimne, milujúce srdce volá: „PRÍD, PANE JEŽIŠU!“

—jos

Všude mě to obviňovalo

Narodila jsem se a vyrostla ve Volyni. To byla česká menšina v Polsku, v nynějším Sovětském svazu. Od dětíství jsem byla plně zapojena ve světských zábabách, chodila jsem tancovat, hrála jsem dívadla a když se naše vlast dostala do poroby, vstoupila jsem do světské organizace „Blaník“, abych připravovala lid, abychom, až nás bude naše vlast potřebovat, povstali jako blanické vojsko na pomoc. A když k tomu došlo, dostala jsem se během války také do armády generála Svobody.

Už tenkrát v těch hrůzách jsem zakusila Boží ochranu. Po celodenním pochodu nás unavené převáželi nákladní vozy vpřed. Dopadla jsem na lavičku pod plachtou a v tom jsem slyšela vnitřní hlas: „Vstaň z toho místa!“ nevstala jsem a ten hlas se ozval opět po druhé; já jsem se jen zamračila, ale po třetí ten hlas byl tak naléhavý: „Vstaň!“ Zbystřila jsem pozornost a rychle jsem vstala. V tom prošel výstrel a když jsem se posadila zpět, byla plachta proražena v místě, že by mi to bylo prošlo čelem. Všichni se ptali: „Proč jsi vstávala?“ Nedovedla jsem to vysvětlit. Když jsme se dostali na Duklu, začali jsme ztráct naději, že se kdo dostane domů. Tenkrát jsem volala: „Bože, jak se na to můžeš divit!“ Zapochybovala jsem. Dnes vidím, že to byla Boží milost, že mě neodvolal, neboť taková, jaká jsem byla, bych šla do zahynutí.

Ale Bůh nemá zalíbení ve smrti hříšníka a přidal mi dnu, abych ho mohla chválit. Málo se nás dostalo domů do vlasti. Provídala jsem se, měli jsme ještě vojenskou svatbu. Usídlili jsme se a naše rodiny dojely za námi. Manželova matka byla s námi, přivezla si Bibli kralickou, byla věřící. Navštěvovali nás vříci z Brna a vydávali nám svědec. Říkali, že Pán Ježiš je naším přímluvcem. Já jsem si však říkala, že my máme přímluvce všechny svaté a pannu Marii. Na to mi odpověděli, že to v Bibli není napsáno a Bible je jen jedna. „O, těch musí být více!“ Nepřeli se se mnou. Jen mi řekli, že se mohu přesvědčit, ale upozornili mě, že kněz mi nebude chtít Bibli půjčit. Bylo to tak, nechtěl, ale pak mi ji přečce půjčil. Moji rodiče měli pravoslavnou Bibli a tak jsme s manželem začali kontrolovat, jestli to tak je a po velké námaze jsme zjistili jenom přerozená slova. Zarazilo mě to, jak to tedy je?

Uvědomila jsem si: „Máš originál, tak čti!“ Začala jsem číst evangelia. Nic mi to neříkalo a zjistila jsem, že je tam něco skrytého, co nevidím. Prvně v ži-

votě jsem začala svými slovy volat s velkou touhou k Bohu. „O Bože, zjev mi tvou pravdu, já ji tolik chci poznat!“ Otevřela jsem Bibli znovu — otevřela se tam, kde jsem četla prve a opět mi to nic neříkalo. Začala jsem číst zase totéž a s údivem jsem poznala velkou hloubku slova a zaradovala jsem se — už mám klíč k Bibli — modlitbu s touhou v srdci. Po určité době mě evangelium obviňovalo z hříchu. Moje samospravedlnost byla narušena, což jsem nechtěla a řekla jsem si, že ji nebudu číst. Na druhý den jsem měla zase takovou touhu po čtení, že jsem ji zase otevřela a četla — a všude mě to obviňovalo. Četla jsem: „Kdo chce sukní, dej mu i plášt!“ zarazila jsem se: „Vždy taková já nejsem. „Milujte nepřátele a dobré jim čině.“ Já taková nejsem, já mám zlost na toho, kdo mi je nepřítele a ublížuje mi. Moje spravedlnost byla pryč. Předim jsem viděla chybou druhých — sice jsem byla na frontě, ale nikoho jsem nezabilila, protože jsem nestřílela. Byla jsem nejvíce u polní pekárny. Nerada jsem lhala a necitila jsem se nějak hříšnou, ale nyní jako by mi slupky spadly z očí a já jsem poznala: „O hrůza! Bože můj!“ padla jsem na kolena v pláči, vždyť já jdu do zahynutí. Vždy taková jaká jsem neobstojím před svatým Bohem. Pod zem bych se propadla, kdyby to bylo možné — v tom se mi začala vynořovat slova Pána Ježiše: „Kdo ke mně přijde, toho nevyženu ven,“ Pane a já jsem přišla, tedy mě nevyženeš. Došala jsem naději. V tom se mi vynořila slova Pána Ježiše: „Kdo slovo mé slyší a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a na soud nepřijde, ale přešel ze smrti do života.“ Tu jsem Pánu Ježiši plně uvěřila a volala jsem: „Kdyby všechni lhali, ty, pane, nelzeš!“ Balvan hříchu se mne spadl a já jsem cítila, že mi odpustil všechny moje hříchy, se kterými jsem k němu přišla. Přijal mě do svého ovčince. Slzy litosti jsem si utírala z očí a dostala jsem radost ze spasení, kterou cítím dodnes.

Za manžela jsem se modlila 25 let, až se nad ním Pán také smíloval a pomohl mu. Nejprve matčinou smrtí a potom mou těžkou nemocí, když lékař řekl: „Je pozdě, připravte se na nejhorší.“

Zlomilo ho to. Měla jsem svůj modlitební koutek v nemocnici v koupelně, dříve než se tam ráno začalo chodit. Prosila jsem Pána: „Kdyby ta moje smrt byla k jeho obrácení potřebná, jsem ochotna odejít.“ Ale nebyla potřebná. V neděli ráno jsem šla o hodinu dříve na kolena. Chvíli jsem klečela mlčky před Pánem, a potom jsem začala za něho prosit. V tom se zase ozval ten jasný hlas: „Nepros, ale už děkuji.“ Uvěřila jsem tomu hned a chválila jsem Pána. Radovala jsem se tak, že se to nedá ani popsat. Odpoledne za mnou přišel manžel, byl celý vyměněný: „Přišel jsem ti říci radostnou zprávu.“

Skočila jsem mu do rukou: „Už nemusíš, já už to vím.“
„Co věš?“

„Ty jsi vlastnictvím Pána Ježiše!“

„Kdo ti to řekl?“

„Bylo mi to zjeveno na modlitbě.“

Od těch dob uplynulo už 15 let. Jdeme společně za Pánem Ježišem. Obrátil se i syn a vnučka. Chvála mu buď, že nemá zalíbení ve smrti hříšníka.

Marie Stárková

Sú len dve skupiny ľudí na svete: hrievníci a sväti, zatratení a spasení. Sú len dve cesty: široká, vedúca do záhuby, večnej smrti a úzka, ktorá vedie do neba a večného života. A ty, milý cestovateľ, ideš po jednej z nich, tretia cesta nejestvuje. Sú len dvaja páni: Boh a Satan. Jednému z nich slúžiš, lebo dvom pánom súčasne sa slúžiš nedá. Preto dovol mi otázku: Komu z nich slúžiš?

ZÁŘENÍ DUCHA ŽIVOTA

HUSITSKÝ REVOLUČNÍ KVAS...

Motto: „Ale obrátv se Ježíš potrestal jich, řka: Nevíte, čoho jste vy ducha. Syn člověka zajisté nepřišel zatracovat duši lidských, ale aby spasil.“ Luk 9,55
„Tedy dí Jemu (Petrovi) Ježíš: „Obrat meč svůj v místo jeho, neboť všechni kteříž meč berou, od meče zahynou.“ Mt. 26,52

„Tedy řekl jim Ježíš (vůdcům lidu): Žádostí otce svého chcete činiti — on byl vražedník od počátku a v pravdě nestál.“ Jan 8,44

„Kdo z Boha jest, slovo Boží slyší...“ Jan 8,47

Čí to byl vlastně duch, který zachraňoval stůj co stůj mocenskou autoritu a slávu bohaté církve v její otřesené morálně duchovní autoritě a „božské nemyslnosti“ — a to za cenu nevyhnutelného a nevybíráváho spojenectví se světským brutálním násilím? Jakým duchem byl přesvědčen římský král ZIKMUND, že zrušení svého královského slova „kaciři“ nezheřeši, ani nic neztrati na své vlastařské cti a důstojnosti, ale naopak — učiní bohulibý skutek, když tím prospěje církvi Kristově, jako její pravý „nápravce a obránc“ — římský král? Který duch vlastně ujistil „svaté otce koncilní“ v Kostnici o jejich naprosté duchovní a morální oprávněnosti „vydat jeho tělo ohni k upálení zaživa a jeho duši dábku“?

Královský dvůr VÁCLAVA IV. se zachvíval hněvem nad neoprávněným protektorstvím Zikmundovým ve věci Václavova poddaného a zradily jeho královského slova, litostí ŽOFIE nad hrozným osudem příkladného kazatele Božího slova, pořanou cti panských stavů, kteří podali písemný protest kostnickému koncilu s 452 pečetěmi ... Nade všecko však do krajnosti roztrpčený lid, čekající právě u církve onu kýzenou „nápravu mrvav“ a „lepšího poučení z Pisma“ podle živého příkladu Husova morálně čistého života — dostal další nesnesitelnou ránu, když o rok později naložil koncil právě tak s Mistrem JERONÝMEM PRAŽSKÝM r. 1416 (o kterém vydal své osobní svědectví sám předsedci koncilní vyšetřovací komise Florentinčan POGGIO BRACCIOLINI s pocitem hanby a litosti filozofa nad bídou teologů — ve svém soukromém dopise příteli Leonardu Aretinskému — po skvělé Jeronýmově obhajobě a marném odvolání svého „proticírkveního rozbití ječského postoje“: „A on šel na smrt s jasným čelem a veselou tváří. Žádný ze stoíků nepodstupoval vše s tak pevnou myslí a zmužilým srdcem... Sám se svlékl a nahý padl na kolena — přivázán mokrými provazy a řetězem, obložen do prsou hrubým dřevem — vyzývá kata k zapálení ne za svými zády, ale před očima, právě: Kdybych se bál více lidí nežli Boha — nikdy bych takto nekončil... Zemřel to muž znamenitý. Buď jeho nevěra v naši církve neb neústupnost na přičině byla, ale, věru, muž ten vždy stál co pravý filozof ...“)

Nebylo proto divu, že hněv zejména prostých lidových mas nejen v Praze, ale i na českém venkově — věrných učedníků od KOZÍHO HRÁDKU a KRAKOVCE... se zcela přirozeně obrátil proti všem nepřátelům, „žalobcům“ a „zrádci“ milovaného Mistra Jana. Zejména proti vysšemu bohatému klérku, klášterům, zámožným měšťanům — většinou německé národnosti. Lid začal vyhánět

z far neobložné kněze, neochotně sloužit pod obojí způsobou, a dosazovat své husitské kněze.

Ještě tvrdší zastrašující úder církevní direktivní moci v Českém království klatbami, interdikty a inkvizičním násilnictvím koncilu s novým papežem MARTINEM V. nastal vzápětí s aktivní účastí ZIKMUNDOVOU. Otevřený cíl: „Skoncovat do důsledku s morovou hřízou a kaciřským bejlim v zemích Českého království s organizováním celoevropské kruciáty“ — vedl skutečně k vážnému rozkolu husitské opozice proti násilí, ale na druhé straně k tím větším radikalismu lidových vrstev, zvláště, když se Zikmundovi podařilo zlomit Václavovu rozpolcenost a dostačně zastrašit vrtkavé „pány pod obojí“ a bohaté měšťany. Králu obrat s pronásledováním husitské většiny ve prospěch Husových odpůrců „v zájmu církevní autority“ připravil Václava o sympatie a byl posléze i přičinou jeho smrti 16. 8. 1419 v kunratickém loveckém zámku.

Velký průvod diskriminovaných „husitů“ pod vedením kněze JANA ZE ŽELIVA marně hledal po zavřených kostelích svou „střechu nad hlavou“ a ještě marnější se dožadoval propuštění svých přívrženců, zavřených na novoměstské radnici od německých konšelů pro „neposlušnost přijímání pod obojí způsobu“ ... Odpověď kamením na interpolaci z radničních oken vyprovokovala lid k vyhození konšelů týmž okny a jejich ubiti na dlažbě (1. defenestrace pražská). Zprávu o tom slaboský vládce při své nezvladatelné vznětlivosti nesnesl a smutně dokonal jako „obět té pohromy náramně“... nemaje ani takového důstojného pohřbu a všeobecné úcty, které se v národě dostało zásadovému a nezíštnému katolíkovi — Zbyšku Zajci z Hazemburka, pro nepokoje a bouře v Praze. Tiché rozloučení a uložení Václavových ostatků ve zbraslavském klášteře ukončilo kapitolu jeho tragického života, který ztratil oprávněnou oblibu v českém lidu pro svou konečnou zradu vlastního myšlení, srdece a vůle z osobní bázni před neodvratným rozchodem a konfliktem s oficiálním mocenským monopolem.

Kolem r. 1420 se husitské hnutí — tvořící výraznou většinu v národě — rozštěpuje na dvě velké strany právě v otázce majetkové, v postoji ke kompromisu s církví a s uznáním dědického nároku Zikmundova na země české koruny. Konzervativní Pražané, zahrnující šlechtu, univerzitu a zámožnější měšťanstvo, se pochopitelně obávají lidového radikalismu, nemají v úmyslu rozchod s oficiální církvi a cti se nadále jejími přislušníky, věří v obnovení řádu a pořádku církevního i světského, z hlediska náboženské reformy se spokojují s kalichem (kališníci) a samozřejmě s omezením světského panování kněžstva. Radikální TÁBOŘI jsou představiteli zejména selských a sociálně chudších vrstev. Oficiální církve zavrhují jako nenapravitelnou, v Zikmundovi vidí úhlavního nepřitele českého národa a odříkají se veškerého majetkového a stavovského kompromisnictví. Vynikají nad Pražany svou mravní přísností a důsledností života podle Písma. Ne-souhlasí s Pražany v jejich víře v opravu obecné církve a v setrvání v ní.

Velmi důležitou sjednocující — koordinaci úlohu pro spojení husitství měla pražská univerzita se svými mistry, M. JAKOUBEK ze STŘÍBRA († 1429), přítel M. Jana Husa, zavedl přijímání pod obojí způsobou podle příkazu Pána Ježíše svým učedníkům, což oficiální církve věřícím nedovoluje a stal se jedním z autorů církevní opravy podle zásad ČTYŘ ARTIKULŮ PRAŽSKÝCH:

1. aby slovo božie po království Českém svobodně a bez překážek od kněží schopných po všem království zvěstováno a kázáno bylo,
2. aby velebná svatost těla a krve boží pod oběma spůsobama chleba a vína všem věrným křesťanům, jimž hřích smrtelný neprekážie, svobodně dávána byla,
3. že mnozi kněžie a mniše světským právem panují nad velkým zbožím tělesným proti příkázání Kristovu a na překazu řádu svému kněžskému a k veliké škodě pánom stavu světského: aby takovým kněžím to neřádné panování odjato a stanoveno bylo, a aby podle evangelium nám příkladně živi byli a navedeni byli k stavu Kristovu a apoštolskému,

4. aby všichni hřichové smrtelní a zvláště zjevní a jiní neřádové zákonu božímu odporní řádem a rozumně od těch, jenž úřad k tomu mají, v každém stavu byli stavování a kaženi — a zlá i křivá pověst o tejto zemi aby vyčištěna byla, a tak aby se obecně dobré dalo království a jazyku českému.

Byl to právě Jakoubek ze Stříbra a jiný věrný Husův přítel M. KŘIŠTAN Z PRACHATIC († 1439), vynikající univerzitní učitel, farář u sv. Michala a první administrátor pražského arcibiskupství, kteří dovolili a schválili v husitském hnutí meč s výhradou obranného boje v osudovém ohrožení života a víry. Tím došlo k uvolnění obrovské bojové sily prostých lidových mas pod vedením radikálních Táboritů, jejich duchovních vůdců biskupa MIKULÁŠE Z PELHŘIMOVA, („biskupec“), váženého a moudrého MIKULÁŠE Z HUSI — a geniálního vojenského stratega s originální selskou výzbrojí a výstroji — JANA ŽIŽKY Z TROČNOVA. Tento vynikající jednooký dvořan královny Žofie spolu s Mikulášem z Husi — jako Václavovi oblíbenci — později jím zapuzení, očistili Tábor od extrémních hnutí a vytvořili s geniem Žižkova „slepého hrdiny“ nepřemožené „boží bojovníky“, kteří odolali náporu světovládné moci římsko-německé. Tak porazili Táborité útočící křižácké sily na opevněném Vítkově při své včasné pomoci ohrozeným Pražanům a spolu s nimi před zraky zoufalého Zikmunda na druhém vltavském břehu připravili jeho německým vojskům zničující porážku na Špitálském poli r. 1420. Ještě téhož roku podruhé porazili Pražané urputného Zikmunda pod Vyšehradem, kterého na ústupu rozdrtil Žižka v bitvě na Pankrácké pláni. „Svaté křížové výpravy“ proti kacířům s pustošením České země skončily flasíkem a postupnou likvidací všech nepřátelských sil katolických a obojetných pánu a všech německých měst, především kapitulaci největší Zikmundovy opory — Kutné Hory, ba dokonce i samé katolické hierarchie české v čele s arcibiskupstvím pražským, když se k husitské straně přidal sám KONRÁD Z VECHTY pod dojemem zničujících porážek „římského krále“ a jeho nezdařených kruciát.

V té době vzniká nadšená husitská bojová píseň „KTOZ JSÚ BOŽÍ BOJOVNÍCI A ZÁKONA JEHO“ — a o láске prostého českého lidu k Písmu svatému svědčí sám protihusitsky zaujatý ENEÁŠ SYLVIUS — pozdější papež Pius II., ve své latinsky psané kronice „HISTORIA BOHEMICA“, že „mnohá žena táborská zná biblí lépe než v Itálii kněz“ — v zemi „slepého národa“, vedeného „slepým vůdcem“...

Jakýto zaslepený duch však vyvolal svým násilnictvím tuto vášnivou obranu zatracovaného národa v sebezáchranném boji v bezohledně cizáky pustošené zemi? A jakým jiným duchem mohli reagovat napadení „boží bojovníci“, určení ve jménu kříže k vyhlazení věrolomným „oprávcem a ochráncem“ církve?

Tento palčivý problém bezohledných útočníků a vítězných obránců s táborskými ničiteli všech církevních památek a kulturních hodnot nyní zase ve jménu biblického radikalismu a „spravedlivé odplaty“ — řešil student pražské univerzity a originální myslitel PETR CHELČICKÝ — svědek velkolepého vítězství nad křižáky pod Vyšehradem r. 1419.

Jsa hluoce zklamán tezí svých vysokoškolských autorit o morálním oprávnění obrany mečem proti násilníkům — ve zjevném nesouhlasu s vůlí Kristovou vyjádřenou učedníkům v Getsemance — odvrátil se s odporem od jásajících vítězů, a nazval je „nekřesťanskými zabiječi“. Vzdal se studií a navrátil se na svou zemanskou tvrz a usedlost v Chelčicích u Vodňan jako originální křesťanský myslitel.

V době Žižkova vojenského zaneprázdnění v Praze se proradný synovec nejvyššího královského purkrabího — kališnického pána ČENKA z Vartemberka — OLDŘICH ROŽMBERSKÝ zmocnil Táboritům nakloněných Vodňan. Oběsil a ohněm spáliv husitské správce i s jejich majetky, oddával se klamné domněnce nesporného křižáckého vítězství. Stal se však pravý opak, a Žižka nelítostně pomstil „vodňanskou věrolomnost“. Upálil za odvetu rožmberské konšely a Vodňany vy-

pálil. Nešťastní uprchlíci hoří nyní nenávistí vůči Husitům a ve svém zoufalství přisahají pomstu. Mezi nimi začíná PETR CHELČICKÝ své misijní poslání a dokazuje z Písem, jak se zastavuje veškeré zlo před duchem Kristovy lásky V MOCI JEHO KŘÍZE, který má zcela protikladný charakter než „pozdvižené kříže“ násilníků a vrahů ducha Antikristova...

Jeho nejcennější knihy jsou „POSTILLA“ a „SIET VIERY PRAVÉ“. V prvním zamítá učení o očistci jako zcela nebiblický výmysl, znehodnocující božskou dokonalost Kristova spásného díla, horlíc proti rozdělení Božího lidu na stavy. Páni jsou „trubci v úlu pracujícího společenství“. Stav kupecký je založen na klamání bližních a obchod vůbec není nicím jiným, než opatrně zastíranou loupeží. Spojení světské moci s duchovním považuje Chelčický za kořen všechny morálně společenského zla. Zásadně zamítá KAŽDOU VÁLKU — i obrannou, protože je v Písmě jasné příkázáno v zákoně: „Nezabíješ!“, a zákonem lásky Kristovy zdůrazněno učedníkům zcela jednoznačně zavržení Petrova meče! Všechny husitské války odsuzuje a s jistotou předvírá jejich konečný nezdar (srovnej bratrovražedné Lipany a žalostný konec Bílé Hory)!

V „SIETI“ učinil kompoziční osnovu díla biblickou událost Petrova rybolovu z Lukáše 5 na příkaz Pána ... I nyní se trhá síť Kristova zákona spasitelné lásky — ne však pro množství věřících, nýbrž, že se do ní „namiesí zatracencův, kacířův a pohoršitelův“. V ostré kritice křesťanské životní praxe zavrhaje zcela neevangelický život papežů, duchovenstva a bohatých klášterů, světských pánu („pokolení erby korunovaná“), města, která se ohrazují proti násilí a sama je zcela bezostyšně páši, kolejní univerzitní mistry — kteří se považují za „světlo světa“, ale sami nezodpovědně překrucují pravdu Boží, když „přece Písmo světle praví, že jednoho jest potřebí: zachovávat příkázání v bázni Boží a milovat bližního!“ Pravý křesťan podle Petra NEBOJUJE, NEKUPČÍ, NEÚRADUJE. Všecka věda pyšných je oklamání dáblovo. Hlásá nutnost návratu k evangelijí prostotě a život lidský měří světlem evangelia. Pravé křesťany vidí pouze ve stavu chudých, utlačovaných a bezprávných selských „robotězů“.

Jeho učení je velkolepý sen, lidstvu a jeho přirozenosti nedostupný. Jeho vizie opravdového křesťanství však je a zůstává VRCHOLEM ČESKÉHO a EVROPSKÉHO středověkého myšlení ve své etické čistotě! Žádná revoluce není prakticky s to dát lidstvu z krveprolití to, co mu toužil dát prostý jihočeský sedlák svou nejen teoretickou, ale i praktickou láskou k bližnímu ... Ještě po 450 letech inspiruje ruského filozofa L. N. TOLSTÉHO, když ve své době je vlastně on ideovým zakladatelem JEDNOTY BRATRSKÉ, zmíraje v době jejího vzniku r. 1460 a ponechává jí své duchovní dědictví nehynoucí krásy. kk

Nikdy sa nepýtaj,
či nejaká zakázaná vec je hriechom,
alebo nie je.
Nech ti je dosť na tom,
že tým zarmútiš Boha.

Ukrižovanie, tento najstrašnejší spôsob trestu, aký človek vymyslel, má veľmi starý rodokmeň. Na kríž vešali svojich zločincov Babylončania, Peržania, Feničania aj Kartáginci. Grékom a Egypťanom treba pripisať k dobru, že neprebrali od nich tento zvyk, čo sa nedá povedať o Rimanoch. Tí používali trest križa pre otrokov, ľudí pochádzajúcich z najnižších spoločenských vrstiev a pre politických zločincov, ktorí sa previnili vlastizradou a buričtvom. Iba vo výnimočných prípadoch boli ukrižovaní aj rímski občania.

Odsúdenecovo telo sa pribíjalo klinami alebo privázovalo povrazom ku kolmému brvnu. Rimania používali tri druhy križov. „Crux comissa“, nazývaný aj križom sv. Antona, mal podobu T, „crux immissa“, alebo križ latinský mal štyri ramená rovnakej dĺžky a teda podobu + a napokon „crux decussata“, križ sv. Andreja X.

Nevieme presne, na akom križi viel nás milovaný Pán. Pravdepodobne bol tvaru T. (Sú dve verzie + a T).

Rimania týmto strašným a ponížujúcim trestom nijako nešetrili. Všetky ich provincie boli plné križov. Keď roku 71 pr. Kr. bolo potlačené veľké povstanie otrokov v Taliansku vedené Spartakom, bolo pri cestách okolo Ríma ukrižovaných 6000 pochytaných povstalcov. Aj v Palestine dochádzalo často ku križovaniu.

Historickým faktom je, že pred ukrižovaním v mnohých prípadoch odsúdenca bičovali. Bol to trest nepredstaviteľne krutý. Katáni používali korbáče, ktoré mali na konci pripevnené olovené gulky a tie telo trhali až na koſť. Aby sa predišlo odsúdencom predčasnej smrti, bičovanie sa obmedzovalo na 40 úderov.

Starý zvyk vyžadoval, aby si zločinec sám niesol križ na miesto popravy. Často sa však stávalo, že to oslabený mukami nevládol urobit. Vtedy určili niektorého z divákov, ktorý práve prišiel pod ruku, aby mu pomohol niesť bremeno. Podľa odhadu historikov, križ zbitý z hrubých brvien väzil okolo 75 kg. Pán Ježiš ho mu-

UKRIŽOVANIE

sel vlieč 600 až 700 m dlhou cestou, ktorá vtedy pozostávala z viacerých hrboľatých, poľnými kameňmi dláždených uličiek. Nie je preto nijaký div, že klesal pod jeho farchou a padol na zem, až napokon do krajinosti vyčerpaný nevládal istďalej. Vtedy začali rolníka Šimona Kyrenejského, ktorý sa práve vrácal z pola a prinutili ho, aby vzal križ na svoje mocné plecia a zanesol ho na Golgotu.

Názov „Golgota“ pochádza z aramejštiny, zo slova „gulgatta“, čo znamená „lebka“ (kopec v tvare lebky).

Boli dva spôsoby križovania:

1. Odsúdenca priviazali ku križu, ktorý ležal na zemi a potom križ vztýčili.
2. Križ postavili kolmo a obeť privázovali z rebrika.

Hlavným cielom ukrižovania bolo predovšetkým trýzniť odsúdenca, predlžovať jeho strašné muky na dlhé hodiny, niekedy na celé dni.

Lekári už oddávna skúmali z hľadiska medicínskeho, čo bolo príčinou odsúdenovej smrti. Hlboko otriasajúca je expertíza lekárov. Klinec sa vbijal medzi prvý a druhý rad zápalstných kostí, kde početné silné väzivá spájajú kostičky do jednoliateho celku. Trochu vyšie sa nachádza veľmi silná šlacha, ktorá by sama mohla udržať farchu tela. Napriek tomu klinec nenarúšal nijakú kost. Pri takomto spôsobe pribitia sa narúšal mimoriadne citlivý a vzrušivý nerv, čo spôsobovalo strašné bolesti a krčovité pritisnutie palca k dlani. Strašnú bolesť svalových krčov sa znásobovala bolestivosťou nervu. Ruky sa privádzali pod 90° uhlom k telu. Tým sa hrudný koš značne rozťahoval a jeho

svaly, ako aj svaly ramien boli maximálne napäťe. Pri tomto spôsobe pribíjania odsúdenec visel iba na svaloch, pretože kosti a šlachy klobov sa nemohli zúčastniť na držaní tela v plnej mieri. Pri dlhotrvajúcom roztiahnutí rúk dochádza k nevyčajnému napätiu bránice, čo spôsobuje značné ohriatie možnosti dýchania. To má za následok dusenie (sufokáciu) a osinenie (cyanózu). Telo je v nesmiernom napäti, preťažené svaly, svalové krč, zly krvný obeť. Nasleduje veľmi bolestivý stav, zvaný tetanizácia, podobný stavu, ku ktorému dochádza pri tetanovom ochorení. Neprestajné tetanické krč a šialené bolesti pri vedomí ukrižovaného. Napokon sa telo prehýba do obliaka. Bolestivé krč v pleciach, stŕpnutie ramien, hrudného koša, križov, bedier a dolných končatín. V dôsledku tohto křečovitého napäti sa oslabuje krv-

ný obeť. Dýchanie je veľmi sťažené, svaly sa pomaly zbabujú kyslíka, stúpa teplota, potenie, posmrtné tuhnutie. Odsúdenec priklinčovaný ku križu v zúfalom zápase o vzduch, ustačiace menil svoju polohu, prenášajúc farchu tela z rúk na nohy a naopak, až napokon pasívne ovisol od výčerpania. S trupom zaveseným už iba na ramenách, bránica nemohla z pľúc využiť kysličník uhlícty a nastúpila smrteľná otrova organizmu.

Mučenieka smrť na križi vzbudzovala pocity hrôzy. Cicero nazval ukrižovanie najhroznejším druhom smrti, aký človek kedy vymyslel.

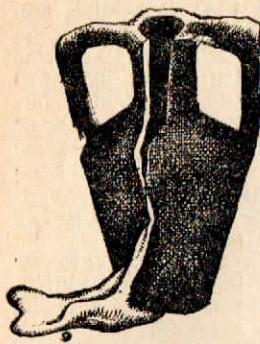
Nuž, takúto obeť musel podstúpiť nás Pán nie za priateľov, ale za nepriateľov. Hoci bol nevinný a bez hriechu. Bolo to pre mňa a pre teba. Patrí Mu za to naša nekonečná sláva a vdaka, ktorá pramení z vďačných sdc.

BŮH SLYŠÍ A POMÁHÁ

Dostal jsem se kdysi na exkurzi na statek, kde chovali ovce. Bylo to právě v době, kdy se měla ovcím stříhat vlna. Pastýři přivedli ovce z pastvy, rozdělili je do různých ohrad a začali se svou prací. Všimnul jsem si zde zajímavé příhody. Při zahánění ovcí do různých ohrad, se jedno jehně oddělilo od své matky a s cizím stádem se dostalo do sou-sedního stání. Chvíli pobíhalo z místa na místo, a pak začalo sotva slyšitelně bečet. Všude okolo mne panoval veliký hluk, směsice hlasů povykujících lidí, dupot nohou a bečení poplašených oveček. V tom hrozném hlomozu úplně zaniklo naříkání ztraceného jehnátka. Předpokládal jsem, že

jeho volání o pomoc mohou slyšet jen ty ovce, které pobíhají těsně okolo něho. Ale jaké bylo mé překvapení, když jsem zaslechl na opačném konci ze sousední ohrady zřetelné zabečení, které bylo odpovědí na vystrašené volání jehněte. A matčino bečení se ozývalo tak dlouho, dokud se k ní mládě bezpečně nedostalo.

Uvědomujeme si, že jsme předmětem zvláštní Boží péče a pozornosti? Nebeský Otec mne vidí tak, jako kdyby v celém světě nebyl už nikdo jiný kromě mne. On sklání své milující ucho, aby zaslechl i to nejslabší volání o pomoc, a spěchá, aby mne podepřel svou milující rukou. Mnozí z nás to už poznali a mohou sotva lečně s Davidem vyznat: „Tento chudý volal, a Hospodin vyslyšel jehnátka. Předpokládal jsem, že

OSVOBOZENÍ DUCHA

Jak poznat člověka

Poznání člověka je pro nás velmi důležité. Přijde-li někdo k nám, musíme posoudit jeho duchovní stav, jeho přirozenost a rozsah jeho duchovního pokroku. Musíme vědět, zda skutečně povíděl to, co je v jeho srdci, i kolik toho zůstalo nevysloveno. Dále bychom měli poznat jeho charakterové rysy: je-li tvrdý či pokorný a zda-li je jeho pokora opravdová či falešná. Účinnost naší služby je v úzkém vztahu ke schopnosti rozpozнат duchovní stav lidí. Když nás Duch Boží učí schopných prostřednictvím našeho ducha poznat stav osoby, s kterou jednáme, pak ji můžeme posloužit vhodným slovem.

V evangelích vidíme, že Pán měl vždy to pravé slovo pro lidi, kdykoliv k Němu přišli. Se ženou Samaritánkou nemluvil o znovuzrození a Nikodémovi neříkal nic o živé vodě. Pravda o znovuzrození byla určena Nikodémovi, zatímco pravda o živé vodě byla určena Samaritánce. Ti, kteří Ho nenásledovali, byli pozváni, aby přišli k Němu, avšak ti, kteří Ho chtěli následovat, byli vyzváni něst kříž. Tomu, kdo se nabízel dobrovolně, řekl, aby spočetl náklad, zatímco tomu, který váhal, řekl: „Nech, af mrtví pochovávají své mrtvé.“ Slova našeho Pána byla vždy ta nejvhodnější, protože ON ZNAL VŠECHNY LIDI. Náš Pán věděl, zda přišli jako opravdoví hledači, nebo jen proto, aby Ho pokoušeli. A to, co jím řekl, bylo vždy zcela pravdivé. Kéž je nám Bůh milostiv, abychom se mohli od Něho naučit, jak rozpoznat člověka a tak být lidem užiteční.

Bez této darované schopnosti můžeme jednat s dušemi pouze na základě svého vlastního pochopení. Máme-li v daný den zvláštní pocity, pak bez ohledu na to, kdo přichází, budeme s každým jednat podle svých pocitů. Jestliže máme oblibený předmět, budeme s každým mulivt o tomto předmětu. Jak by mohlo být takové jednání účinné? Záden lékař nemůže použít stejný předpis pro všechny pacienty. Avšak některí z Božích služebníků mají pouze jeden předpis pro všechny. Přestože nejsou schopni ani určit potřebu člověka, jeho problém, nemoc, perce se mu snaží pomoci, vyléčit ho. Jak je to bláhové usilovat o vyléčení každého druhu duchovní choroby, a přitom mít jediný duchovní předpis.

Možná, že se někdo domnívá, že je to otázkou lidské chytrosti. Nikoliv. Z této práce jsou vyloučeni stejně chytří jako hloupí. Nemůžete používat své nezávislé myslí ani cítění při poznávání lidí. Nezáleží na tom, jak je vaše mysl bystrá; stejně nemůžete proniknout do hlubiny člověka a odhalit jeho stav. Každý pracovník, který se setká s duší, musí nejprve poznat, jakou má skutečnou potřebu před Bohem. Často nemůžeme být závislí jen na tom, co říká. Takový člověk totiž málokydly chápe svou skutečnou těžkosť. Někdy možná zjistíme, že určitá těžkosť přesahuje naši schopnost pomoci. Nebudte bláhoví a nedomnivejte se, že se můžete vypořádat s každou situací a každému pomoci. Pro ty, kterým pomoci můžete, vynaložte všechno úsilí až do vyčerpání. Ale jestliže pomoci nemůžete, řekněte Pánu: „Toto je za hranicemi mé schopnosti. Ó, Pane, buď milostiv!“ Nebo můžeme požádat jiného bratra — sestru o pomoc, protože cestou spolupráce Těla se údum pomáhá nejlépe.

K zjišťování nemocí se často používá teploměr. Je podivuhodné, že Pán Bůh určil nás, abychom byli takovými „teploměry“. Prostřednictvím svého působení v našich životech nás vyzbrojuje schopností zjistit, co trápí druhého člověka. Proto musíme projít důkladnou vnitřní průpravou. Musíme si být hluboce vědomi

velikosti naší odpovědnosti. Navíc nemůžeme pomoci jiným, aby se naučili těm lekcím, kterým jsme se sami u Boha nenaucili. Čím více se bude u nás projevovat pýcha, úzkoprsost, touha po lidském „štěsti“, tím méně budeme použitelní. Jestliže jsme přikryli tyto věci sami sobě, nemůžeme je odhalit u jiných. Pyšná osoba nemůže posloužit pyšnému, ani ten, kdo je úzkoprsý, nemůže posloužit stejně postiženému. Pokrytec nemůže odhalit pokrytectví u druhého, a ten, kdo vede uvolněný život, nemůže pozvednout jiného v podobné situaci. Lékař je schopen vyléčit jiné a neuzdravit sám sebe, ale v duchovní oblasti je tomu jinak. Pracovník je nejprve sám pacient. Sám musí být uzdraven dříve, než může uzdravovat jiné. Co sám neviděl, nemůže ukazovat jiným. Kudy sám nekráčel, nemůže vést jiné. Čemu se nenaučil, nemůže učit druhé.

Jestliže toužíme být nástrojem v Boží ruce, pak musíme být spolehliví, způsobilí stanovit diagnózu. Musíme Bohu dovolit, aby v nás konal to, o čem jsme nikdy nesnili, abychom se mohli stát nádobou připravenou k použití. Lékař nemůže použít vadný teploměr. Jak můžeme chtít, abychom byli použiti, jsme-li tak nespolehliví, máme-li pouze vlastní myšlenky, city, názory a cesty? Musíme projít Božími zásahy, jinak je naše úsili daremné.

Boží Duch svou práci na nás koná prostřednictvím člověka. Duch utváří naše prostředí na jedné straně, na straně druhé nás vychovává Slovem. Bez této služby Slova nemůže být vyřešen problém věřících. Jaká odpovědnost připadla Božím pracovníkům! Uspokojení potřeb církve je závislé na tom, zda je člověk užitečný.

V Bibli je mnoho odkazů, kde jsou popisovány různé druhy duchů. Někteří lidé jsou ducha ukvapeného, jiní zatvrzelého a opět jiní truchlivého. Říká se, že u někoho je duch povýšený, u jiného ponížený atd. Odkud pochází tento různorodý stav ducha? Náš lidský duch přece ve svém normálním stavu není nicmž zabarven. Je určen k tomu, aby odrázel Ducha Božího. Odpověd zni: ještě nedošlo k rozdělení vnějšího a vnitřního! Duch je zatvrzely, protože je oděn do zatvzelosti vnějšího člověka. Duch se stává pyšným nebo zatvrzelym pouze proto, že vnější člověk nebyl potřen. Očistit ducha tedy znamená především nejednat s duchem, ale s vnějším člověkem. Duch člověka vlastně ukazuje na přirozenost vnějšího člověka, kterým prostopuje.

Jakmile byl naš duch osvobozen, můžeme odhalit stav ducha u jiných lidí. Kéž bychom mohli říci s Pavlem: „A tak my již od tohoto času ždného neznáme podle těla“ (2K 5,18). Tím, že jsme se naučili tuto lekci, připravujeme cestu pro Boha, aby uskutečnil svůj záměr.

W. Nee

ŽIVOT ZA PLÁŠŤ

Mohutný požiar, ktorý v máji 1987 zachvátil tzv. inovované oddelenie vo veľkom obchodnom dome v Bruseli, pripravil o život asi tisíce ľudí. Plameň sa objavil tak rýchlo, že mnohí návštěvníci nemali čas načiť a len nájsť východ. Jedna pracovníčka oddelenia, ktorej sa to podarilo, si všimla, že vedľa nej sa do dverí východu tlačil aj jej kolega. Keď už boli vo dverách, odrazu predavač zvolal: „Môj plášť, môj plášť! Zabudol som si tam plášť, musím sa prenávrať a hned som späť... Žiaľ, nikto a nikdy ho už viac nevidel. Pre svoj zabudnutý plášť stratil v plameňoch život.

Zjedeme v dobe veľkých svetových požiarov. Nejde iba o tie skutočné, ale aj o tie obrazné. „Horia“ naše ideály, naše rodiny, spoločenstvá, národy ... A na všetkých, ktorí neprijmú záchrannu v Pánovi Ježíšovi čakajú plamene večnej záhuby. Jediným riešením sú Dvere do Otcovej náruče, ktorími nie je

nikto iný, iba sám Pán Ježiš Kristus. Kto prejde týmto východom, či vchodom, je zachránený.

Žijeme tiež v časoch mohutných evanjelizácií, záchranných akcií. Nikto sa nemôže vyhovárať, že o záchrane v Kristovej obete nikdy nepočul. A predsa, kolko priamo z dverí záchrany sa vracajú po svoje „plášte“ do plameňov záhuby.

Aj do našej vlasti prichádzajú veľkí zvestovatelia záchrany: Kelevi Lehtinen z Fínska, James Irwin z USA, Vic Jacobson z Anglicka, Luis Palau z Argentíny a mnohí iní. Ukazujú na jedinú možnosť spásy v Kristovom kríži. Nebudú sa niektorí z nás vracať tiež po svoje „plášte“ tesne zo dverí? Kiež by tak nebolo!

jk

Dialóg BSM

Všetko sa to u nás teraz hemží dialógmi.
Hovoria jedni,
hovoria druhí.
Občas sa aj dohovoria.
Väčšinou sa však nedohovoria.

Ked som sa skoro ráno zobudil do sychravého dňa, začal som ho najprv dialógom s Bohom.
Nechal som Ho hovoriť ku mne cez jeho Slovo.
Potom som hovoril ja na kolenach.
Dákoval som, vyznával, aj prosil.
Na konci tohto dialógu bola radosť a pokoj.
Bola istota, že nemôžem byť sklamaný.

Potom prišli celodenné dialogy. V autobusoch, na uliciach, vonku i doma. Hovorili jedni, hovorili druhí, hovoril som ja. Na konci som bol zase len celkom obyčajne sklamaný.

A tak sa zase vraciam k dialógu, ktorý som nazval Dialóg BSM. Je zaručene najlepší z najlepších. Božie Slovo a modlitba.

jk

Ked správne pochopíme význam Golgoty, potom žiadenci hriech nebudeme menovať malým.

v dňoch herodesa

Nadväzujeme na správu o narodení nášho Pána, ako sme ju uverejnili v ŽS 6/1989 pod titulkom Keď prišla plnosť času. V prvej časti tohto článku sa budeme zaoberať politickou, v druhej náboženskou situáciou v židovstve, tedy v celku podáme stručný prehľad o svete, v ktorom Pán Ježiš vyrastal a pôsobil.

Politické pomery

Keď sa Ježiš narodil, bol kráľom Židov Herodes Veľký. Tento schopný, ale krutý panovník vládol nad Samáriou, Galileou a Judskom. Hoci bol pôvodom Idumejan, vyznával náboženstvo Židov. Jeho otec Antipater bol ustanovený nad Judskom Juliom Caezaram. Herodes sám po pohnutej kariére bol vyhlásený za kráľa Židov Rimanmi roku 40 pr. Kr. Aj keď v mnohom ohľade nezávislý monarcha, predsa vládol z milosti Rimanov, skutočných vládcov nad vtedajším svetom. R. 4 pr. Kr. umrel a jeho kráľovstvo bolo rozdelené medzi jeho synov. Judsko a Samáriu dostal Archelaus, Galileu a Pereu Herodes Antipas a Herodes Filip dostal územie severne od Galilejského jazera (Lk 3,1). V desiatom roku svojho panovania bol Archelaus zbavený vlády Augustom (r. 6 po Kr.). Odvtedy spravovali Judsko a Samáriu rímski Vladári s titulom prokurátor, až do zničenia Jeruzalema, s výnimkou rokov 41-44, počas ktorých tam vládol Herodes Agrippa I (Sk 12,1). Za čias pôsobenia Kristovho Galilea a Pereia — kde strávil najväčšiu časť svojho života — bola podriadená Herodesovi Antipasovi (Mt 14,3 Mk 6,14 Lk 3,19 9,7 13,31 23,8-12), zatiaľčo Rimania vládli priamo nad Samáriou a Judskom prostredníctvom svojho prokurátora Piláta pontského. Rímske jarmo, ktorému Židia priamo či nepriamo podliehali, prebúdzalo ich nespokojnosť a rozhorčovalo ich vrchovanou mierou. Za života Kristovho bola zem takmer neustále v obave. Rimania povoľovali židovskému národu toľko samosprávy, koľko bolo možné a najmä v náboženských veciach im udelili početné výhody. Vo veľkom počte prípadov vykonával správu Sanhedrin, najvyšší židovský súd. Ale ľud aj napriek tomu iba so sebzapretim znášal cudziu nadvládu a tá sa priležitostne vedela daf pocitit tvrdou rukou. Okupačná mocnosť nemala v úmysle vrátiť Židom slobodu, ktorú užívali za dávnych čias. Aj tak však židovská aristokracia, pozostávajúca z veľkej časti zo saducejov, nebola k Rimanom nepriateľská. Farizeji — hlásili sa k nim najprisnejší zástancovia zbožnosti — chceli za každú cenu zachovať judaizmus, ale politickým komplikáciám sa vydýbali. Literárne pramene tých čias hovoria ešte o herodiánoch — tí podporovali nároky Herodesovej rodiny na kráľovstvo. Podľa Jozefa Flavia bolo dosť vlastencov, ktorí sa pri opakovanych pokusoch chceli vzoprieť rímskej nadvláde, ale vždy bez úspechu. Za takýchto okolností každý, kto sa vyhlasoval za Mesiáša, bral na seba riziko, že bude ľahko vtiahnutý do politických konfliktov.

Aby mohol hľať na rovine duchovnej skutočnej Božie kráľovstvo, Ježiš sa starostlivo vydýbal tomu, aby sa dostal do podobného súkolia.

Náboženské pomery

Je prirodzené, že politické podmienky mali veľký vplyv na náboženský život Židov. Oficiálne židovské kruhy postupne strácali zo zreteľa duchovné zasluženie Starej Zmluvy a spolu s ostatným ľudom očakávali predovšetkým pozemské kráľovstvo, v ktorom by sa im vrátila voľakedajšia nezávislosť a jeho veľkost.

Evanjeliá opisujú dve vedúce strany — farizejov a saducejov. Z nich farizejí*) mali na ľud väčší vplyv. Boli náboženskí, ale svoju teologickú tradíciu, obrady a výklady — často jemné spôsoby, ako sa vyhnúť skutočnému plneniu zákona — kládli na miesto, ktoré patrilo Božiemu Slovu. Dá sa ľahko pochopíť, že sa protivili Ježišovmu učeniu, Jeho duchovnému náboženstvu, ktoré sa neraz dostávalo do protikladu so zaužívanou praxou, a čo už vonkoncom nemohli prijať, bolo to, že Ježiš sa často odvolával na Písma tvárou v tvár tradícii.

Saducej boli predstaviteľmi aristokracie, k ich strane sa hlásili rodiny najvyšších kníazov. Horliví nadšenci pohanskej helenskej kultúry, saducej odmietali tradície farizejov a viac než náboženstvo zaujímala ich politika. Nakoniec ich postoj vyústil do otvorennej opozície proti Ježišovi, lebo sa obávali, že Jeho úspech zvráti politické status quo (J 11,48). V chráme pokračovali okázale náboženské obrady, veľké zástupy verne vykonávali svoje povinnosti počas náboženských sviatkov. Horlivosť národa, žiarlivého na svoje náboženské výsady a tradície ne bola nikdy väčšia. Z času na čas výbuch vlasteneckej zmiešaných s fanatismom oživil nádeje ľudu. Pritom však nechýbali v národe ani takí, čo zachovávali ducha i vierou náboženstva bez kompromisov. Väčšina, ale nie všetci z týchto ľudí patrila k nižšie postaveným vrstvám spoločnosti. Tam pretrvávalo očakávanie príchodu Vykupiteľa z ich hriechov. Aj Ježiš pochádzal z takého prostredia, z prostredia bohatého na zbožnosť. Za Jeho doby bol židovský ľud predsa zbožným, znalým Písem Starej Zmluvy, ktorá sa predčítala v synagógach a vstępovala deťom. Národ sa zaujal o náboženstvo a aktivizoval vo veciach politických. Tým sa dá vysvetliť ľudové hnutie, vyvolané kázaním Jána Krstiteľa i Ježiša, ako aj nepriateľstvo, aké sa im dostalo zo strany vedúcich tried, úspech metód, ktoré záčiatku predvidal ako nevyhnutný, aj keď sa posudzuje na ľudskej rovine.

spr. mk

Po návrate z babilonského zajatia určovali vnútorný vývoj Izraela knazi a zákonici (pismári). Za čias Ezdrášových boli v podstate totožní, ale postupne sa stále väčšimi od seba vzdialovali, až sa z nich vyvinuli dve strany ostro protikladné. Saducej pochádzali z kníazov, farizej z pismárov.

Všetko nasvedčuje tomu, že farizej sa ako sekta sfornovali z odporu k tomu, že sa niektorí Židia začali prikládať ku gréckym (helenistickým) obyčajom. Pravoverní Židia s hrôzou pozorovali rastúci vplyv helenizmu a tak sa stále okázalejšie hľásili k Možišovmu zákonom. Za vlády Antiocha Epifana (175-163 pr. Kr.) boli farizej vystavení prudkému prenasledovaniu: tu dokázali veľkú odvahu a priamost a predstavovali elitu národa. Po ďalších desaťročiach bárlivého vývoja a mnohého protivenstva, keď bolo nakoniec jasné, že toto proti nim neuspeje, boli ponechaní na pokoji (asi r. 78 pr. Kr.). Postupne opanovali náboženský život Židov. Verili v nesmrteľnosť duše, vo vzkriesenie tela, v existenciu duchov a v odmeny a tresty po smrti (Sk 23,8). Tieto doktríny ich sice delili od saducejov, ale neboli podstatou ich systému. Pretože kládli dôraz predovšetkým na náboženské veci, získali sympatie väčšiny národa. Uprostred zmien, ktoré prebiehali za vlády Rimánov a herodiánov udržali si svoju duchovnú autoritu. Hoci na čele Sanhedrinu boli saducej, rozhodujúci vplyv na verejnú záležitosť sa nachádzal v rukách farizejov. Tento vplyv bol ešte zdôraznený v ženskej časti obyvateľstva. Všetky prvéky verejnej bohoslužby sa vykonávali podľa ich pravidiel. Aj keď sa vyjadrovali proti kráľovi alebo najvyššiemu kníazovi, ľud ich poslúchal a tak boli významnou opozíciou, keď sa bolo treba postaviť proti nariadeniam kráľa.

To hlavné pri nich bolo zachovávanie zákona, dôraz na to, že Boh udeli svoju milosť iba tým, čo plnia Jeho prikázania. Ďalej to bola aplikácia výkladu zákona na denný život vo všetkých podrobnostach. S postupom času sa ich zbožnosť stávala stále viac formálnou a postoj srdca menej dôležitý než vonkajšie prejavy. Duchovná i mravná úroveň ich pokračovateľov klesala. Slabiny ich systému sa stávali zjavnými a vyvolávali ostrú kritiku. Ján Krstiteľ ich spolu so saducejmi nazval vreteničím plemenom, Ježiš odsudzoval ich pýchu a pokrytectvo, zanedbávanie podstatných vecí v zákone na úkor dôrazu na maličkosti.

Za čias nášho Pána v tele tvorili úskočný klan, ktorý úkladil proti Nemu. Ale i medzi nimi sa nachádzali ľudia úprimní ako napr. Nikodém. Aj Pavol bol pred svojim obrátením farizejom; na to sa aj vo svojich debatách so Židmi neraz odvola.

Pepíkův tatínek byl rybárem a Pepík to často také chtěl zkoušit. Moc a moc si přál ulovit rybku a ne ledajakou. Přál si chytit rybu přímo zlatou, jako v té pohádce. Byl samozřejmě chytřejší než rybářova žena. Dávno už měl svá přání promyšlená.

Dnes tedy konečně sedí u rybníka s prutem v ruce a čeká. Čeká na zázkak. Pojednou zabrala ryba, až se polekal, jak to s ním škublo. Honem navíjel vlasec, prudce trhl a — šup, ryba byla nad hladinou. Právě vykouklo slunce z mraků, voda se zatřpytila v jeho paprscích, i rybu jako by pozlatil. Hoch ani na okamžik nezaváhal, rybu pustil zpátky do vody. Veselé sebou mrskla, zmiela pod hladinou. Zázkak se nekonal. Chlapec byl zklamán, seděl na zemi, prut vedle sebe, ja-

ko hromádka neštěstí. Vtom mu Nechcete to zkoušit také? někdo jemně položil ruku na ra-

meno: „Co je ti, Pepíku?“ Pepík slzičky na krajičku, povídá: „Chtěl jsem ... chtěl, aby mi splnila tři přání ... abych byl šťastný, lidé mě měli rádi, abych byl užitečný ...“ — „Na to nemusíš mít zlatou rybku, nechej ji plavat“, usmívá se tatínek. „Vidíš, tu mám Bibli a v ní recept na štěstí, lásku i užitečný život. Je obsažený v těchto třech verších:

1. Hledejte nejprve království Boží a jeho spravedlnost a toto vše vám bude přidáno.
2. Radujte se s radujícími a pláchte s pláčícími.
3. A všecko, co byste chtěli, aby vám lidé činili, to i vy čiňte jim.

Vyznej své chyby Pánu Ježíši, myslí nejdříve na Něho, poslouchej Ho, dá ti vše, abys byl šťastný. Ve vztazích k dětem, potom ke všem lidem se uč přát druhému dárek, úspěch, těšit ho, má-li zármutek, půjč rád auto, míří či pastelky. Zkrátka, uč se dobře chovat.

Pepík to zkousil s Pánem Ježíšem, a On mu pomohl a pomáhá dodnes.

Nechcete to zkoušit také?

mp

Byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou

V Ostravě jsou dva ústavy nápravné výchovy, jinak řečeno věznice. Několik farářů a kazatelů odsouzené navštěvuje. Mezi ně patří i kazatel BJB bratr Ing. Dobroslav Stehlík, kterému jsme položili několik otázek.

Jak vznikla tato myšlenka — chodit do věznic?

Podnětem k této službě bylo jednak slovo Pána Ježíše, zapsané v evangeliu Matouše 13,31-46, jednak to, že v některých zemích tuto službu křesťané konají již dlouhá léta a na některých místech se začala konat i v Československu. Tak se křesťanské fórum v Ostravě začalo zabývat letos v únoru i touto otázkou. Z jeho pověření podnikli bratři senior Ludvík Klobása z Českobratrské církve evangelické a ThDr. Tomáš Novotný z Evangelické církve metodistické potřebná jednání a to s kladným výsledkem.

Kdo se do služby vězňů zapojil a jaké jsou možnosti?

Po dohodě v rámci ostravského křesťanského fóra se této služby ujali faráři a kazatelé šesti ostravských sborů různých denominací. Pravidelně společně připravujeme rozpis služby tak, aby se jedenkrát týdně v jedné i druhé věznici konalo bohoslužebné shromáždění — v jedné ve čtvrtek, v druhé v neděli odpoledne. Kromě toho mají odsouzení možnost požádat tyto bratry o soukromý rozhovor v době osobního volna. Někteří této možnosti využívají.

Nevadí vám, že se střídáte z různých denominací?

Zatím jsme se v tomto směru nesetkali s problémy. Nezdůrazňujeme, v čem se lišíme, ale všichni chceme srozumitelně přinést zvěst evangelia Ježíše Krista. Ta je jediná. V budoucnu si však zřejmě práci nějak rozdělíme, abychom se s konkurenčními odsouzenými mohli setkávat častěji. Zřejmě tedy nebude všechni pracovat na obou místech a všemi možnými způsoby. Pokusíme se koordinovat službu i po stránce obsahové.

Co je cílem vaší služby?

Osobně citím, že Pán Bůh nám otevřel dveře věznic proto, abychom přinesli evangelium Ježíše Krista těm, kteří by se s ním jinde asi nesetkali. Pán Bůh miluje odsouzené stejně tak jako mne. Jsme si před Pánem Bohem rovni. A jestliže Pán Bůh miluje i ty, kteří byli za svůj zločin spravedlivě odsouzeni, pak není možné tyto lidi nemilovat. Proto jim neseme zvěst o Boží lásce a možnosti odpustění. Tito odsouzení však potřebují poznat, že i lidé s nimi počítají jako s lidmi, cítí s nimi a mají je rádi. To je potěší při výkonu trestu a může jim to pomoci při návratu do společnosti po propuštění. Je to v tomto směru obdoba navštěvování dlouhodobě nemocných. Není ovšem zanedbatelné ani výchovné působení evangelia i na ty, kteří neuvěří. To je celospolečenský dopad této služby.

Jak vypadá průběh takových bohoslužeb?

Nedojdávali jsme jednotný řád. Mohu odpovědět tedy především za sebe: Základní náplní je čtení biblického oddílu, jeho neformální jednoduchý výklad, doložený dalšími biblickými citáty, modlitba a rozhovor. Při tom na rozhovor pochávám z vymezené hodiny asi polovinu. Někteří bratři učí vězně také vhodné jednoduché duchovní písni.

Jak je vaše služba přijímána?

Zvláště při první návštěvě jsem byl překvapen úžasnou pozorností i zájmem. Většina těchto lidí nikdy nechodila do kostela, případně chodili do kostela někdy

v dětství (ti starší). Někteří přicházejí ze zvědavosti, jiní se chtějí seznámit se základy křesťanství. Nejednou jsem poznal, že někteří byli evangeliem osloveni. Určitým problémem je však to, že asi polovina takového skupinky je při následujících bohoslužbách nová. To ztěžuje možnost soustavnějšího vzdělávání a je nutno zůstat stále u nejzákladnější zvěsti, podané různými formami. Proto zaměřuji svou službu především evangelizačně, zejména s následujícími důrazy:

- Pán Bůh je Stvořitelem a svrchovaným Pámem; stvořil i člověka
- každý člověk zhřeší, je tedy před Bohem vinou a zaslouží si nejvyšší trest
- zahynutí
- navzdory hřamu Pán Bůh člověka miluje; proto dal svého Syna Ježíše Krista, aby zemřel za nás
- číň pokání a uvěř v Ježíše Krista
- Ježíš Kristus přijímá kající hříšníky, je ochoten odpustit i tobě
- komu je odpuštěno, ten o tom ví; obdrží jistotu odpusťení, pokoj a radost; je naplněn Duchem svatým
- znovuzrozený a Ježíši Kristu poddaný člověk má sílu k novému životu a novým životem žije.

Mají vězni možnost číst Bibli?

Pokud chtějí, tak mají. Mohou mít i svou Bibli. Mohou si ji také vypůjčit v knihovně. Několik Bibli, Nových zákonů a další literatury jsme mohli do knihoven dát. Další duchovní literaturu včetně církevních časopisů jsme mohli zapůjčit nebo věnovat jednotlivecům nebo na oddělení.

Co bys chtěl mít čtenářům závěrem?

Pán Ježíš Kristus nám přikázal: „Jdete do celého světa a každe evangelium všemu stvoření“ (Mk 16,15). Ani vězni nejsou z toho vyjmuti. Pán Bůh má zájem na jejich znovuzrození a spasení. Někteří se dopustili trestného činu s plným vědomím. Jini porušili zákon z nedbalosti, která měla tragické následky. Tak se může ocitnout ve vězni i věřící člověk.

Všichni z vás nemohou jít sloužit do věznic. Mnozí však může přiležitost sloužit těm, kteří byli propuštěni. Potřebuji, aby jim někdo podal pomocnou ruku a to zvláště tam, kde se za ně jejich rodina stydí nebo se v době výkonu trestu jejich rodina rozpadla. A může přiležitost sloužit i těm, kteří se dopouštějí všelijakých přestupků. Evangelium je moc ke spasení. Ti, kteří jsou spaseni, nebudou trpět proto, že jsou zločinci. Jejich život bude nový. Získají věčný život. Pán Bůh bude oslagen. Pracujme proto tak, af se co nejméně lidí dopustí trestného činu, af se co nejméně propuštěných do věznic vraci a co nejvíce at je jich spaseno. Samému Bohu patří čest a sláva za jeho milost a lásku.

Děkujeme za rozhovor a milému bratu Stehlíkovi přejeme moudrost i silu od Pána k této službě.

rozm. —jos

JSME JEHO SVĚDKY

CO NÁM BRÁNÍ VE SVĚDECTVÍ

Je zřejmě mnoho překážek, které brání věřícím v plnění jejich Bohem svěřeného úkolu.

1. *Strach.* Bojíme se druhé urazit, příliš jim odporovat nebo také nechat se označit za fanatiky. Někdy máme prostě obavu, abychom něco neudělali nespráv-

ně. Písmo však říká: „Kdo se třese před lidmi, klade sobě léčku“ (Př 29,25). Strach brání Božímu požehnání a stojí v rozporu k jeho časté výzvě: „Neboj se! Co dělat? Prosit o odvahu! (Sk 4,29). Dokonce i takový člověk, jako Pavel znal strach v této oblasti a Bůh požehnal jeho rozhodnosti o Pánu Ježíši přece svědčit (1K 2,3). Naše odvaha povzbudí i druhé věřící (Fp 1,14). Odvážný jedná, i když má obavy.

2. *Nedostatek moci*. Jestliže evangelium Pána Ježíše není na našem životě vidět, nelze počítat s úspěchem (Fp 1,27). Pán nechce, aby se jeho následovníci pokoušeli vydávat svědectví bez moci Ducha svatého (L 24,49). Svědectví boha-bojněho věřícího spočívá v prokázání se „Duchem a mocí“ (1K 2,4).

3. *Nedostatek výchovy*. Pán strávil mnoho času tím, že své učedníky vyučoval. Jestliže nevíme, co a jak a ani neznáme žádný vhodný verš, nejradiji bychom vše vzdali. Proto je dobré mít nějaké svědectví připravené. Také bychom se měli naučit zpaměti verše, které cestu spasení jasné vysvětlují.

Zde je několik veršů, které se často používají:

a) J 5,24, b) Ř 3,23, c) Ř 6,23, d) Sk 3,19, e) 1Pt 2,24, f) J 1,14, g) 1J 5,11,12, h) Ef 2,8-9, i) J 1,12, j) Ř 10,9-10, k) J 5,13.

4. *Nečinnost*. Kromě výše uvedených nedostatků jsme náhodně i k nečinnosti. Nově obrácení jsou v prvních chvílích často zapálenější k svědectví než později, když toho vědě více. Bezdušná nečinnost je v Kazateli (11,4) podána takto: „Kdo dá na vítr, nebude sít, kdo hledí na mraky, nebude sklízet.“

SVĚDECTVÍ SLOVY

Vydávat svědectví znamená také druhým o Kristu vyprávět. Začít lze například takto:

1. *Bud správně nadšeným pro Krista!* Vypravuj o něm druhým s velkou radostí! I když je to snad nejspornější postava v dějinách, přesto je také nejúžasné! Jde především o Něho a ne o církve nebo o křesťany, kteří zklamali.

2. *Chop se iniciativy!* Pán Ježíš hledal. Nečekal, až k němu lidé přijdou (Lk 19,10). Obcházel mnohé domy a vesnice, aby našel ztracené duše. Pokus se vybudovat mosty důvěry k druhým lidem, otevřít se a svobodně si s nimi popovídат. Zajímej se o druhé.

3. *Najdi společné zájmy!* Musíme se naučit být dobrými posluchači. Mělo by být možné najít společná téma rozhovoru a zájmu, které nás nezavedou do světa a jeho zla. Vstup do duchovního rozhovoru mohou umožnit aktuální události. Také cíle, ambice nebo potřeby lidí jsou k tomu příležitostí.

4. *Modli se za Bohem připravená setkání!* Bůh nás chce vést k hledajícím srdcům (Sk 8,26-39). Každý jednotlivec je pro něho důležitý a často vede svého služebníka dlouhou cestou, aby pak hovořil s jediným člověkem (J 4,3-7). Modli se, abys mohl pro Krista získat aspoň jednu duši!

5. *Používej Boží slovo!* Slovo je semeno. Ono je prostředkem, skrze něž se člověk může znovuzrodit (1Pt 1,23). Naším úkolem je slovo něst dále (Fp 2,16). Bůh se postará, aby splnilo Jeho záměr (Iz 55,10.11).

6. *Vyprávěj druhým, jak ses stal křesťanem!* Je třeba si ujasnit vlastní cestu spasení a naučit se ji ukázat druhým. Napiš své svědectví, nauč se je používat.

7. *Kladte vhodné otázky!* To byl způsob Pána Ježíše. Ptejte se například: „Zajímají vás věci o Bohu?“ Křesťané, kteří se pokouší navázat kontakt dotazníkem, se často ptají: „Chodíme a hovoříme s lidmi, co má Ježíš společného s dnešní dobou. Máte několik minut čas?“ — Zkuste zjistit vztah lidí k dnešnímu a budoucímu dění ve světě. V poslední době je oblíbené téma, k němuž se vydává i dost knih, vyjádřeno otázkou: „Existuje život po smrti?“

přípr. vý

OSOBNOSTI BRATSKÉHO HNUTIA

ANTHONY NORRIS GROVES

(1795—1853)

Jedného nedělného predpoludnia r. 1808 v anglickém kostele v Londýne kázal učený bohoslovec Dr. Owen svojim posluchačom o misii medzi pohanmi. Jeho kázeň zasiahla srdce trinástročného chlapca, ktorý si povedal, že sa musí stať misionárom v Indii. Chlapec sa volal Anthony Norris Groves. Jeho otec bol obchodníkom. Po ňom zdeil odvahu k podnikaniu i riskovaniu a po svojej matke ušľachtilu jemnosť povahy, prejavujúcu sa v dobromyselnosti a súcite voči ľuďom. Keď mal devätnásť rokov, odovzdal sa cele Spasiteľovi a potvrdil Mu svoj detský slab, že chce byť misionárom.

V Londýne študoval mladý Groves chémiu a zároveň pracoval ako dentista. V devätnásťich rokoch začal v Plymouthe vlastnú dentistickú prax a oženil sa s Máriou Bethie Thompsonovou. Presťahovali sa do Exeteru, kde si otvoril dobre prosperujúcu Zubnolekársku ordináciu.

Už v Plymouthe žil Groves v kruhu vzdelaných a zbožných ľudí. Po prichode do Exeteru stal sa jeho domu útočištom jeho chudobných priebuzných a priateľov aj ďalších ľudí, ktorí boli v nôdzi.

Groves s manželkou sa rozhodli dávať najprv desatinu a neskôr štvrtinu svojho príjmu na Božie dielo, v prvom rade na pomoc nôdzonym. Vedení hlbokou súčitou láskou k nim, nechávali si pozdejšie iba najnutnejšiu čiastku a väčšinu svojho príjmu venovali na dielo evanjelia a rozdeľovali biednym vo svojom okolí. Roku 1825 Groves vydal spis „Kresťanská zbožnosť“, v ktorom zhral svoje názory a skúsenosti o opravdovanom kresťanskom živote. V hromadení majetku videl ohromnú prekážku kresťanskej zbožnosti.

Už za pobytu v Plymouthe pomýšľal Groves prihlásiť sa za misionára anglikánskej misijného spoločenstva. Keď sa oženil, jeho manželka nevedela s týmto jeho zámerom súhlasiť, preto od neho na čas upustil. Roku 1822 prenajal svoju Zubnolekársku ambulanciu a začal celodenne sústavne a hlboko študovať Písma s cieľom dosiahnuť ordináciu za duchovného anglikánskej cirkvi. Roku 1825 bol misijnou spoločnosťou tejto cirkvi prijatý za kandidáta pre misiu v Bagdade, v čom ho už plne podporovala jeho manželka. Roku 1826 začal externe študovať teologiu na Trinity College v trskom Dubline. V tom roku prišiel do jeho domu ako jeho súkromný učiteľ gréckiny a latinský klasický vzdelenec Henry Craik.

V Grovesovi stále viac rástlo vedomie podlžnosti prejavovať jednotu kresťanov. V Dubline sa zoznámil s malou skupinou křesťanov, ktorí sa schádzali ako priatelia v súkromných domoch k uvažovaniu Svätých Písem. Boli z rôznych pro-

tenstantských cirkví, ale spájala ich spoločná túžba: viac a lepšie poznávať Božie pravdy a uskutočňovať ich vo svojom živote. Jedným z nich bol právnik J. G. Bellet, s ktorým Groves uzavrel úzke priateľstvo. V jednom rozhovore s ním roku 1827 Groves prvý raz vyslovil myšlienku, že tam, kde sa dva alebo tria kresťania zídu v mene Pána Ježiša Krista, môžu mať spolu účasť na Pánovej večeri, ako aj že podľa prikladu apoštолов a prvých kresťanov to majú robí každú nedelu. V neskorších rozhovoroch (r. 1828) s Belletom a pozdĺž s J. V. Parnellom rozšíril Groves túto myšlienku i na zhromaždenia krúžkov veriacich vo všedné dni: nechcú v nich očakávať na službu nejakého ordinovaného služobníka, ale na samotného Pána, ktorý ich bude Ním vzbudenou a vedenou službou bratov vyučovať a vzdelať.

Na veľkú noc r. 1828 mal byť Groves ordinovaný za duchovného štátnej cirkvi a stať sa jej misionárom. Ale deväť mesiacov predtým dostal nečakanú otázku od priateľa, či nepovažuje vedenie vojny za nezákonné. Groves odvetil: „Áno.“ Priateľ pokračoval: „Ako potom môžeš podpísť článok vyznania (anglikánskej cirkvi), ktorý hovorí: Kresťanovi je dovolené na rozkaz vrchnosti vziať zbraň a zúčastniť sa vojny?“ Groves bez vŕhania odpovedal: „Nikdy ho nepodpíšem.“ V tej chvíli vnútorné skončilo jeho spojenie so štátou cirkvou a snaženie stať sa jej duchovným Nedokončil štúdiu teológie v Dubline. Uchádzal sa ešte potom o službu misionára, ale keď mu misijná spoločnosť odpovedala, že by ju bez ordinácie mohol vykonávať iba čiastočne, prerušil i vonkajšie spojenie s ňou i so štátou cirkvou, rozhodnutý stať sa nezávislým misionárom.

Roku 1829 opustil Groves krásny dom, výnosnú zubnolekársku prax i priateľov v anglickom Exeteri. Po fažkej ceste cez Petrohrad a Rusko prišiel s manželkou, dvoma synmi a malou dcérkou do Bagdadu ako nezávislý misionár.

Pracoval tu ako lekár a tak postupne získaval prístup k muslimským obyvateľom so svedectvom evanjelia. Na strašný mor, ktorý tu vypukol, zomrela jeho manželka i malá dcérka. Potom bolo mesto z veľkej časti zničené záplavou a nato dobyté obliehajúcim vojskom. Grovesovi prišli na pomoc J. Parnell, E. Cronin a F. W. Newman.

Z Bagdadu odišiel Groves do Indie — krajiny misijných túžob svojej mladosťi. Snažil sa tu uskutočniť opravdovú neorganizovanú viditeľnú jednotu kresťanov. Narazil však na odpor misijných spoločností a neporozumenie misionárov. Konal misijnú prácu v úplnej závislosti na Bohu. Živil sa zubnolekárskou praxou, aby dal dobrý príklad iným. Žil so získanými domorodými učedníkmi ako jeden z nich. Tak bojoval proti kastovým predsudkom a nadradenosťi Európanov nad Indmi. Chcel v Indii vytvoriť pravé kresťanské zbory, nezávislé na organizovaných cirkevných systémoch. Kúpil pôdu, obrábal ju a v výťažku vydržoval misijnú prácu. V nej mu pomáhala jeho druhá manželka, bratia W. Bowden a G. Beer s manželkami a neskôr skupina z Bagdadu. Groves zomrel 1853 v Anglicku u svojho švagra G. Millera. Bohaté ovocie jeho misijnnej práce sa ukázalo až po jeho odchode do večného domova.

V A. N. Grovesovi vykryštalizoval do rýdzej podoby charakter učenika Pána Ježiša Krista, ktorého srdce horelo túžbou po spasení ľudských duší a po uskutočnení novozákonného ideálu života kresťanov a zborov Cirkvi. Celá jeho bytosť bola otvorená pre spoločenstvo so všetkými opravdovými kresťanmi bez ohľadu na ich cirkevnú príslušnosť, len keď milovali Pána Ježiša a žili podľa zjavenej im Božej vôle. Nie miera svetla poznania, ale posvätený život kresťanov bol mu základom pre spoločenstvo s nimi. Bol to kresťan vznešeného charakteru, rozhodného a sebaobetavého života. Jeho heslo bolo: „Pracuj tvrdzo, spotrebuj málo, dávaj veľa a všetko pre Krista!“ Stal sa otcom misie vieri konanej v úplnej závislosti na Bohu a nezávislosti na cirkevach a misijných spoločnostiach. V tom hneď neskôr nasledovali mnohí vzáci misionári z bratského hnutia. pripr. jh

ZPRÁVY ZE SBORŮ

Milý brat Adamovič Ján sa narodil 13. septembra 1910 a toho roka sa dožíva 80 rokov. Jeho život je vyjadrením viery v Pána Ježiša Krista, v ktorého uveril v Nitre na svedectvo brata Urbana v roku 1951. Manželka uverila o niekoľko dní skôr v Seredi. Vtedy vzácna Božia milosť zasiahla rodinu Adamičcovcov, uverili všetci súrodenci, ich manželky a manželia i niektoré deti. Bolo to niečo ako zázrak, co sa nestáva tak často, o to viac, že predtým žili v hroznom blude. Od roku 1953 sa začalo v Leopoldove v dome brata Adamoviča zhromaždenie. Nášho jubilanta trápili v posledných rokoch tažké choroby, v ktorých je až dodnes. Ale vďaka Bohu, je pri živote, navštievia zhromaždenia a ešte sa svedomite stará o svoju manželku, ktorá je veľmi chorá už niekoľko desiatok rokov. Spolu dôverujú Pánovi, ktorý ich potešuje a dáva im silu i vieri vo večný život s Ním. Bratovi pramejme od Pána hodne duchovnej i telesnej sily. jad

Už len dva roky chýbaly milej sestre Uršule Marhoferovej do 100 rokov, no na tejto zemi už k tejto mete nedoputovala. Pán si ju odvolał do svojich krajích a večných príbytkov dňa 20. 4. 1990. Usnula ticho, sýta svojich dní v údoli súz.

Uršula Marhoferová sa narodila 23. 10. 1892. Už vo svojej mladosti sa streila s Ježišom Kristom ako so svojím osobným Spasiteľom a Pánom a verne Ho nasledovala po celý svoj dlhý život. Chodila s Ním vyše 60 rokov. Bola oporou manželovi, br. Samuelovi Marhoferovi, ktorý patril k priekopníkom Božieho diela v Bratislave i v našej vlasti. Na jej prikladný život viery si spomenuli desiatky bratov a sestier pri pohrebnom zhromaždení. Mnohí pri tejto príležitosti počuli evanjelium i slová nádeje na stretnutie sa s Pánom i s ňou v nebeskej vlasti, kde je večný deň a smrť tam už nebude.

Pomoc Rumunsku

Oznamujeme našim sborům, že potravinová pomoc věřícím v Rumunsku je toho času zastavena. Proto neposílejte finanční prostředky na tento účel.

Oprava

Na tretí stranu obálky čísla 3/90 se vložily tiskárske chyby.
K bodu 16. Omalovánky — patrí „v ceně 10,— Kčs“.

Opravený text má znít:
16. Omalovánky: Pán Ježiš se vráti, Skutky apoštola 1, Skutky apoštola 2 — každá v ceně 10 Kčs.

Evangelizační leták Dopis Tobě je zdarma.

Také na přiloženém korespondenčním lístku, kterým si můžete objednat publikace, místo ŽS 2/90 patří ŽS 3/90. Někteří čtenáři to pochopili správně, že si můžete objednat kterékoli publikace uvedené na 3. straně obálky v č. 3/90.

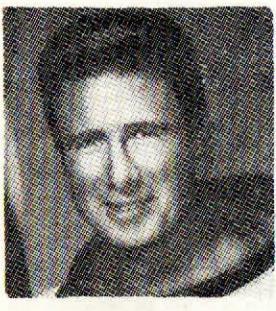
Tímto se Vám, milí čtenáři, za chyby omlouváme.

Redakce

Vydavatelství Kresťanských sborů Ostrava sděluje, že zaevidovalo všechny objevnávky na publikace, které bude postupně expedovat. Již je v expedici První list Korintským a některé publikace jiných vydavatelství.

Aká radosť je to pri myšlienke, že každý západ slnka nás prináša bližšie k tomu svetu, kde slnko už nikdy nebude zapadat, kde sa budeme spoločne prechádzať v ovzduší svetla a slávy. Kde všetky žiadosti, túžby a nádeje našich sŕde būdú vyplnené. Aké požehnanie prežívame, keď máme takúto nádej.

POSOLSTVÁ LÁSKY A NÁDEJE

17. máj, 6. a 7. jún 1990. To boli významné dni v Bratislave, keď so zvestou evanjelia vystúpili americký astronaut, ktorý chodil po Mesiaci, plukovník James Benson Irwin, anglický evanjelista Vic Jackopson a svetový kazateľ evanjelia z Argentíny, Dr. Luis Palau.

17. máj 1990 amfiteáter na Búdkovej ceste v Bratislave, mítiny o 14.00 a 18.00 hod. Bolo na nich vyše 10 000 účastníkov z celého Slovenska. O Božej láske k človeku a nádeji pre naozajstný život s Pánom Ježišom Kristom hovorili James Irwin a Vic Jackopson. Ani prudký lejak neodradil tisice návštěvníkov od pozorného počúvania zvesti evan-

lia. Vyše tisíc bolo tých, ktorí sa rozhodli nasledovať Pána Ježiša. Dlh sa s nimi zhovárali skúsení tzv. duchovní poradcovia, bratia a sestry, ktorí hľadajúcich viedli na cestu obrátenia a nového života s Kristom. Takmer so všetkými sa vytvorili kontakty, aby mohli prežiť obrátenie azda neskôr alebo duchovne rást.

6. a 7. júna 1990 o 19 hod. zvestoval radostnú správu o nádeji pre časnosť a pre večnosť Dr. Luis Palau. Je pôvodom z Argentíny, teraz pôsobí v

USA. Zhromaždenia sa konali vo veľkom chráme Ev. a. v. cirkvi na Panenskej ulici v Bratislave. Po oba večery bol chrám zaplnený do posledného miesta a tiesnilo sa tam vyše 3000 ľudí. Dr. Palau hovoril o tajomstve Kristovho kríža, o zmierení s Bohom, o odpustení a novom živote pre Boha. Hovoril o nádeji žiť s Kristom v nebi po celú večnosť pre jeho obeť na golgotskom kríži. Keď zaznala výzva, kto chce nasledovať Pána Ježiša, pohol sa dopredu takmer celý kostol (zo správy v dennej tlači).

K službám vzácnych hostí sa azda ešte na stránkach nášho časopisu vrátíme. jk